

Pussipostia

Satu Hassi

Pulloposti, kirje meressä lasipullon suojassa, on kirjoista ja elokuvista tuttu. Mutta nykyisin meressä kulkee pikemminkin pussipostia. Sen vastaanottajia ovat kaikki meressä elävät olennot. 94 prosentilla Pohjanmeren linnuista on muovia mahassaan, eli siis 19 linnulla 20:sta.

Isot muovinpalaset, joita lintu, valas tai muu elävä olento erehtyy syömään, voivat tappaa. Arvioidaan että muovi tappaa vuosittain puolitoista miljoonaa merieläintä. Mitä pienemmiksi muruiksi mereen joutunut muovi jauhautuu, sitä pienemmät eliöt sitä syövät. Tätä kautta pussiposti kulkeutuu myös meidän lautasillemme.

EU-parlamentin täysistunto otti pääsiäisen alla kantaa komission ehdotukseen muovikassien käytön vähentämisestä. Parlamentti tuki isolla enemmistöllä, 570-80, ympäristövaliokunnan ehdotusta sitovista muovikassien käytön vähentämistavoitteista, joiden mukaan EU-maiden tulee vähentää kertakäyttöisten ohuiden muovikassien käyttöä puoleen 3 vuodessa, ja 5 vuodessa pitää vähentää 80 %, eli muovikassien käyttö tulisi vähentää viidesosaan nykyisestä.

Muoviroska on iso ja kasvava ympäristöongelma. Samat ominaisuudet, jotka tekevät muovipusseista käteviä, eli keveys, kestävyys ja hajoamattomuus, tekevät niistä myös pahan ympäristöriesan. EU-komissio arvioi, että Euroopassa vuosittain 8 miljardia muovikassia lentää ympäristöä roskaamaan. Luontoon joutunut muovi ei häviä, vaan jauhautuu yhä pienemmiksi ja pienemmiksi paloiksi.

Siitä, millainen riesa muoviroska on merissä, on tehty paljon havainnollisia videoita. Tässä niistä yksi, Seas at Risk -järjestön julkaisema:

http://m.youtube.com/watch?feature=youtu.be&v=0g_lpmcOyWk

Ja tässä Surfrider-säätiön video:

<http://www.youtube.com/watch?v=zz-sXPPd0RA&app=desktop>

Ikävä kyllä muovi kerää merivedestä pintaansa myrkyllisiä yhdisteitä, myös pysyviä orgaanisia ympäristömyrkyjä, joihin kuuluvat esimerkiksi DDT ja PCB. Muovin pinnalla ympäristömyrkyjä voi olla jopa miljoonakertaisesti verrattuna aineiden pitoisuuteen merivedessä. Kalojen ja äyriäisten syöminä nuo myrkyt kulkeutuvat myös ihmisten ruokalautasille.

EU-maissa kulutetaan melkein 100 miljardia muovikassia vuodessa, keskimäärin 200 EU-kansalaista kohti. Se on enemmän kuin pussi päivässä perhettä kohti. 90% niistä on ohuita, alle 0,05 mm paksuisia

kertakäyttöpusseja, jotka ovat ympäristön roskaantumisen kannalta pahimpia, ja joita parlamentin pääsiäisen alla hyväksymä ehdotus koskee.

Parlamentti siis tiukensi EU-komission viime vuonna tekemää ehdotusta. Se olikin varsin löysä, ehdotti vain että jäsenmaat saavat itse keksiä toimia. Komissio sanoo, että jos eniten pusseja tuhlaavat maat petraisivat parhaan maan tasolle, muovipussien kulutus voisi vähetä 80%.

Komission ehdotus olisi vain laillinen selkänöja niille maille, jotka haluavat kansallisin päätöksin rajoittaa muovirooskaa, ehdotus varmistaisi että muovikasseja valmistavien firmojen ei kannata yrittää kaataa näitä päätöksiä EU-tuomioistuimen kautta.

Monissa maissa – ja kaupungeissakin – on jo tehty järeämpiä päätöksiä. Los Angelesin kaupunginvaltuusto on päättänyt kieltää muovipussit ruokakaupoista. Kaliforniassa jo 40 kaupunkia on kieltänyt muovipussit, samoin Washington DC. Kieltoja ovat päättäneet myös useat Australian ja Intian osavaltiot sekä Afrikan maista ainakin Etelä-Afrikka, Kenia, Ruanda ja Kongo. Joissakin maissa, kuten Meksikossa ja Hong Kongissa, on kiellettyä antaa kaupoissa muovipusseja ilmaiseksi.

Nyt siis myös EU-parlamentti kannattaa, isolla enemmistöllä, komission ehdotusta järeämpiä toimia. Lopullinen päätös syntyy vasta kun myös ministerineuvosto on käsitellyt asian.

Tehokkain tapa vähentää kertakäyttöisten muovikassien määrää on periä niistä maksu. Niissä maissa, joissa on biojätteen erilliskeräily, parlamentti sanoo, että biohajoavien muovikassien maksu voi olla alempi kuin perinteisten muovikassien. Mutta "biohajoavina" myytävien kassien pitää myös oikeasti olla biohajoavia, nythän näin ei välttämättä aina ole.

Satu Hassi,
Euroopan parlamentin jäsen

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).